

Мэнэ-Хангалас улуунун Баатаратаабы «Кэскил» уһуяан

Дьарык темата: Н.Г.Золотарев-Николай Якутскай остуоруйата

«Куобах кутуруга».

Иитээччи: Винокурова Ирина Дмитриевна

Дьарык темата: Н.Г. Золотарев-Николай Якутскай остуоруйата «Куобах кутуруга».

Сыала:

-Н.Г. Золотарев-Николай Якутскай «Куобах кутуруга» остуоруйаны билииннэри.

-Остуоруйа ис хоһоонун арыыы,о5о-билиитин-көрүүтүн кэнэти

Региональнай компонент:

- Саха сирин народнай суруйааччытын туһунан билиини ханатыы

-уус-уран тыл дьикти күүһүн, кэрэтин ингэри, ылыннарыы

Дьарык сүрүн хаамыыта.

Туһумэх ситиһиллиэхтээх сыала,иитээччи дьайыыта	Иитиллээччилэр дьайыылара	О5о туһумэх түмүгэр ситиһиитэ
О5ону кытта сылаас сыһыаны олохтооһун. -Үтүө кунунэн, о5олоор, бугун миигин кытта остуоруйа дойдутугар барыаххытын бабарабыт дуо? О5о бол5омтотун тардыы.	О5олор иитээччини кытта э5эрдэлэһэллэр. Иитээччи боппуруостарыгар эппиэттииллэр. Иитээччи боппуруостарыгар	О5олор иитээччини кытта биир сыһыанна кириилэрэ, дьарыкка бэлэм буолуулара. О5олор чуумпуран истэллэр, сана

<p>Истин эрэ о5олоор, мин эниэхэ таабырын таайтарьям: - От-мас аһылыктаах ойуоккалас о5онньор баар уьу. Тугуй ол, о5олоор? Куобах туһунан тугу билэ5итий? -Бугун бийиги Николай Якутскай өссө биир остуоруйатын кытта билсиэхпит, хайдах куобах кутуруга кып –кылгас буолбутун туьунан. Ол иннинэ ол остуоруйаны суруйбут суруйааччы оло5ун туһунан хатылыахпыт.</p> <p>О5о бол5омтотун тардыы.</p> <p>Бэсиэдэ. Николай Гаврилович Золотарев-Николай Якутскай Үеьээ Бүлүү улууһун Харбалаах нэһилиэгэр 1908 сыллаахха сэтинньи 22 күнүгэр Дьөлөкөй диэн алааска тереебутэ. Бииргэ төрөөбут туөрт уолаттар эбит. Айар улэтэ 1938с са5аламмыта. Кини барыта отуттан тахса кинигэ ааптара. О5олорго анаан элбэх кэпсээн, остуоруйа кинигэлэрин суруйбута. «Куобахтаа5ар кутас», «Эһэлээх бөрө иирсээннэрэ», «Ойуур оскуолата», «Кэ5э ороспуой» диэн остуоруйалардаах.</p> <p>Дьарыкка киирии.</p> <p>- О5олоор, керун эрэ миэхэ туох эрэ баар. Ханнык тыа</p>	<p>эппиэттииллэр, бэйэлэрин билиилэрин кэпсииллэр.</p> <p>Иитээчи боппуруостарыгар эппиэттииллэр. Николай Якутскай ханнык остуоруйатын билэллэрин хатылыылар.</p> <p>Иитээчи боппуруостарыгар эппиэттииллэр,ойууну таһаараллар.</p>	<p>билиини ыларга бэлэмнэр.</p> <p>О5олор бол5ойон истэллэр. Н.Якутскай туһунан тугу билэллэрин кэпсииллэр, истибит остуоруйаларын ырыталлар,чинэтэллэр.</p> <p>О5олор толкуйдаан, сөпкө тутан ойууну таһаарыылара, бииргэ</p>
--	---	--

<p>кыыла сасытын билиэххитин бабарабыт дуо? (кырыллыбыт кумаабыга баатанан сыһыарыллыбыт уһун кутуруктаах куобах ойуутун таһаарыы) -Маладьыастаар, куобах. Оболоор, онтон куобахпыт тобо уһун кутуруктаабый? -Онтон билигин куобах кутуруга хайдабый? Ол туһунан Николай Якутскай суруйбут «Куобах кутуруга» диэн остуоруйыны истиэхпит.</p> <p>Остуоруйаны кытта билсии. «Куобах кутуруга» остуоруйаны аабыы. -Оболоор, туох туһунан остуоруйаны иһиттибит? -Куобах кутуруга урут хайдах эбитий? - Туохтан кутуруга суох буолбутуй?</p> <p>Дьарык көрүнүн уларытыы, эти-хааны эрчийии</p> <p>Куобах олус сылайбыт (төбө төнкөйөр) Кулгаахтарын хамсаппыт(илиилэрин кулгаах курдук туталлар)</p>	<p>Оболор остуоруйа истэллэр, ырыталлар, санааларын атастаһаллар</p> <p>Сөпкө хамсаналлар, сынньаналлар.</p>	<p>улэлиир дьобурдарын сайыннарыы.</p> <p>Оболор сана остуоруйаны истэргэ бэлэмнэр, болбомтолоохтор</p> <p>Хоьоону санараллар, сөпкө хамсаналлар, дуоһуйууну ылаллар.</p>
---	--	---

<p>Бгтыстарын сылышпыт (илиилэрин аалаллар) Үөрэ-көтө таһыммыт (ыгыстарын таһыналлар) -Маладыастар, олус бэkkэ хамсанныбыт.</p> <p>Дьарык түмүгүн таһаары. Истибит остуоруйаны чинэтии, ырытыы, санаа атаастаһыы</p> <p>-Оболоор, бүгүн биһиги ханнык остуоруйаны иһиттибит - Ханнык суруйааччы суруйбут остуоруйатай? -Куобах кутуруга остуоруйа сүрүн геройдара? -Ким бу остуоруйаны сөбүлээтэ? -Олус үчүгэй остуоруйаны иһиттибит. Көрсүөххэ диэри.</p>	<p>Ханнык остуоруйаны истибитин кэпсээһин, чинэтии</p>	<p>Дьарыктан дуобуйууну ылыы, санааны этии.</p>
--	--	---